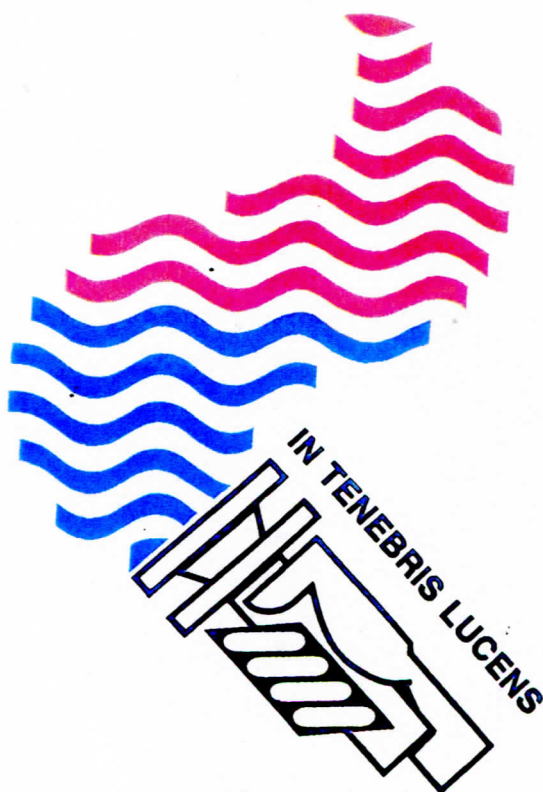

Stg CONFIDENTIEEL

Directie Operatiën
Koninklijke landmacht
Afdeling Inlichtingen en Veiligheid
Sectie Inlichtingen

SUPINTREP

MAGLAJ, TESANJ

Standdatum: 21 maart 1994

Stg CONFIDENTIEEL

Stg CONFIDENTIEEL

SUPINTREP MAGLAJ-TESANJ

1. Het gebied in de driehoek DOBOJ-TESLIC-MAGLAJ/TESANJ, samen met de steden ZEPCE en ZAVIDOVICI, staat bekend als de MAGLAJ-POCKET. De pocket heeft ca. 100.000 inwoners, overwegend moslims en etnische Kroaten. In de omgeving van MAGLAJ bevinden zich 40.000 inwoners en in de omgeving van TESANJ 60.000. Vóór het uitbreken van het konflikt kende de stad MAGLAJ een inwonertal van 42.160 (40,9% moslims, 32,4% Serviërs, 19,8% Kroaten en 5,9% Joegoslaven). Het huidige inwonertal wordt geschat op 20.000. TESANJ had aanvankelijk 43.692 inwoners (70,2% moslims, 19,6% Kroaten en 7,2% Serviërs). Het huidige aantal inwoners is 17.000.

2. Sinds oktober 1993 is geen enkel konvooi erin geslaagd de stad MAGLAJ te bereiken. De VN-Veiligheidsraad heeft op 14 maart met onmiddellijke ingang een eind aan de belegering van MAGLAJ gelast en de Bosnische Serviërs verantwoordelijk gesteld voor de, al maanden durende, belegering van de stad. Militaire waarnemers dienen over de situatie in MAGLAJ verslag uit te brengen, waarna de secretaris-generaal van de VN, Boutros Ghali de Veiligheidsraad wil voorstellen MAGLAJ tot beschermd gebied te verklaren. De VN wil zo snel mogelijk troepen naar het gebied sturen. Gedacht wordt aan 1500 man. Een Brits infanteriebataljon, de Coldstream Guards, zou volgens plan het MAGLAJ-gebied moeten gaan betrekken om een einde te maken aan de voortdurende beschietingen en de blokkades van humanitaire transporten.

3. De situatie rond het gebied is gecompliceerd. Gedurende één jaar hebben de Bosnisch-Kroatische strijdkrachten (HVO) samen met de Bosnisch-Servische strijdkrachten (VRS) gevochten tegen de Bosnische moslim strijdkrachten in dit gebied. De moslim strijdkrachten hebben hun militaire structuur in de pocket van de oorspronkelijke twee infanteriebrigades uitgebouwd naar een viertal infanteriebrigades, te weten 201, 202, 203 en 204 Infanteriebrigade. Deze brigades namen deel aan verscheidene operaties in ZEPCE, ZAVIDOVICI en MAGLAJ.

Bij de HVO waren de 111^e Infanteriebrigade uit ZEPCE en de 110^e Infanteriebrigade uit TESANJ betrokken.

De VRS nam aan de gevechten deel met twee operationele groepen, de DOBOJ-groep en de OZREN-groep, die bestonden uit de 1e, 2e en 4e Ozrenska, 1e en 2e Teslica en de 1e Trebavska Infanteriebrigade, en de 3e Special Forces Brigade.

Bij de veelvuldige artilleriebeschietingen op MAGLAJ maakte de VRS gebruik van haar posities rond DOBOJ. De HVO voerde in het gebied beperkte infanterie-akties en artillerie-beschietingen uit, vanuit posities rond de steden ZEPCE en ZAVIDOVICI. Hoewel over de aantallen van de VRS-troepen, met name van het 3e Korps, weinig exacte gegevens bekend zijn, beschikken zij naar schatting over 90 tanks, 210 pantserpersoneelsvoertuigen en 134 stukken artillerie.

Stg CONFIDENTIEEL

Stg CONFIDENTIEEL

4. Bij het akkoord dat onlangs is gesloten tussen de Bosnisch-Kroatische en de Bosnische regeringen, heeft de 111^e HVO Infanteriebrigade een wapenstilstand getekend met de 303^e Bosnische Infanteriebrigade uit BEGOV HAN. Deze infanteriebrigade zal worden afgelost door de 318^e Bosnische Infanteriebrigade uit ZAVIDOVICI. De positie van de 110^e HVO Infanteriebrigade, die een goede relatie onderhield met de VRS in het gebied, is door het akkoord sterk onder druk komen te staan.

5. De VRS heeft de hulporganisaties de toegang tot MAGLAJ ontzegd en voerde in het gebied voortdurende beschietingen uit, mogelijk om het vredesakkoord te ondermijnen. De VRS beheerst de beide zijden van de hoofdweg die leidt naar MAGLAJ. Ook een aantal kleinere dorpen in dat gebied zijn door de VRS veroverd. Onlangs heeft de VRS een aantal eenheden uit ZAVIDOVICI teruggetrokken. HVO-troepen in DUBRAVICA (nabij ZAVIDOVICI) hebben deze voormalige VRS-posities ingenomen. Een klein gedeelte van de frontlijn in de omgeving van KOMSIC is door de HVO overgedragen aan de VRS. De VRS heeft een verplaatsing uitgevoerd van 20 trucks en een tweetal houwitsers (203mm?). Het gaat hier mogelijk om het verwijderen van de artillerie uit de omgeving van ZEPCE, danwel om het versterken van de artillerie-posities rond MAGLAJ.

6. De VRS tracht met de beschietingen rond MAGLAJ het Bosnische gebied zo klein mogelijk te houden en tevens TUZLA te isoleren om zo een tweede corridor, ten zuiden van TUZLA, tot stand te brengen.

Zowel de HVO als de Bosnische strijdkrachten hebben hun bezorgdheid over het gebied uitgesproken. Beide hebben verklaard dat de VRS, indien de mogelijkheid zich voordoet, MAGLAJ wil veroveren. Door gebrek aan infanterie en door de tegenstand van de Bosnische strijdkrachten is dit, ondanks een overmacht aan artillerie, nog niet gelukt.

7. Berichten over het gebied die in de pers verschijnen zijn veelal sensationeler dan de werkelijkheid. Een recent bezoek van een BBC-team dat, zonder toestemming van de Bosnische strijdkrachten, het gebied bezocht verklaarde dat de stad MAGLAJ, hoewel zwaar beschadigd, niet zo zwaar was verwoest als door de Bosnische regering werd beweerd. Twee ECMM-teams verklaarden min of meer hetzelfde. Wel was in de stad een belangrijke brug over de rivier de BOSNA beschadigd, waardoor het autoverkeer van deze verbinding geen gebruik meer kon maken. Inmiddels is de brug provisorisch hersteld en is deels weer geschikt voor licht verkeer.

CONCLUSIE.

8. Hoewel de VRS zich mogelijk uit de heuvels vanwaaruit zij de stad MAGLAJ beschieten heeft terug getrokken, wordt verwacht dat ze de beschietingen überhaupt zullen staken nadat de VN een aantal malen extreem laag over VRS-artilleriestellingen

Stg CONFIDENTIEEL

Stg CONFIDENTIEEL

heeft laten vliegen. Het gebied blijft strategisch belangrijk en zal voorlopig in de belangstelling blijven staan. De verdere ontwikkelingen zullen sterk afhankelijk zijn van de voortgang die geboekt wordt bij het normaliseren van de betrekkingen tussen de Bosnische en HVO-uitwisselingscommissies. Het uitwisselen van krijgsgevangenen, waarbij zowel de HVO en de Bosnische strijdkrachten als de VRS betrokken waren, is een voorzichtige stap in de goede richting. Mocht het niet tot een oplossing komen, dan zal, volgens een Bosnische brigade-commandant ter plaatse, de Federatie van Moslims en Kroaten de VRS moeten bestrijden.

Stg CONFIDENTIEEL

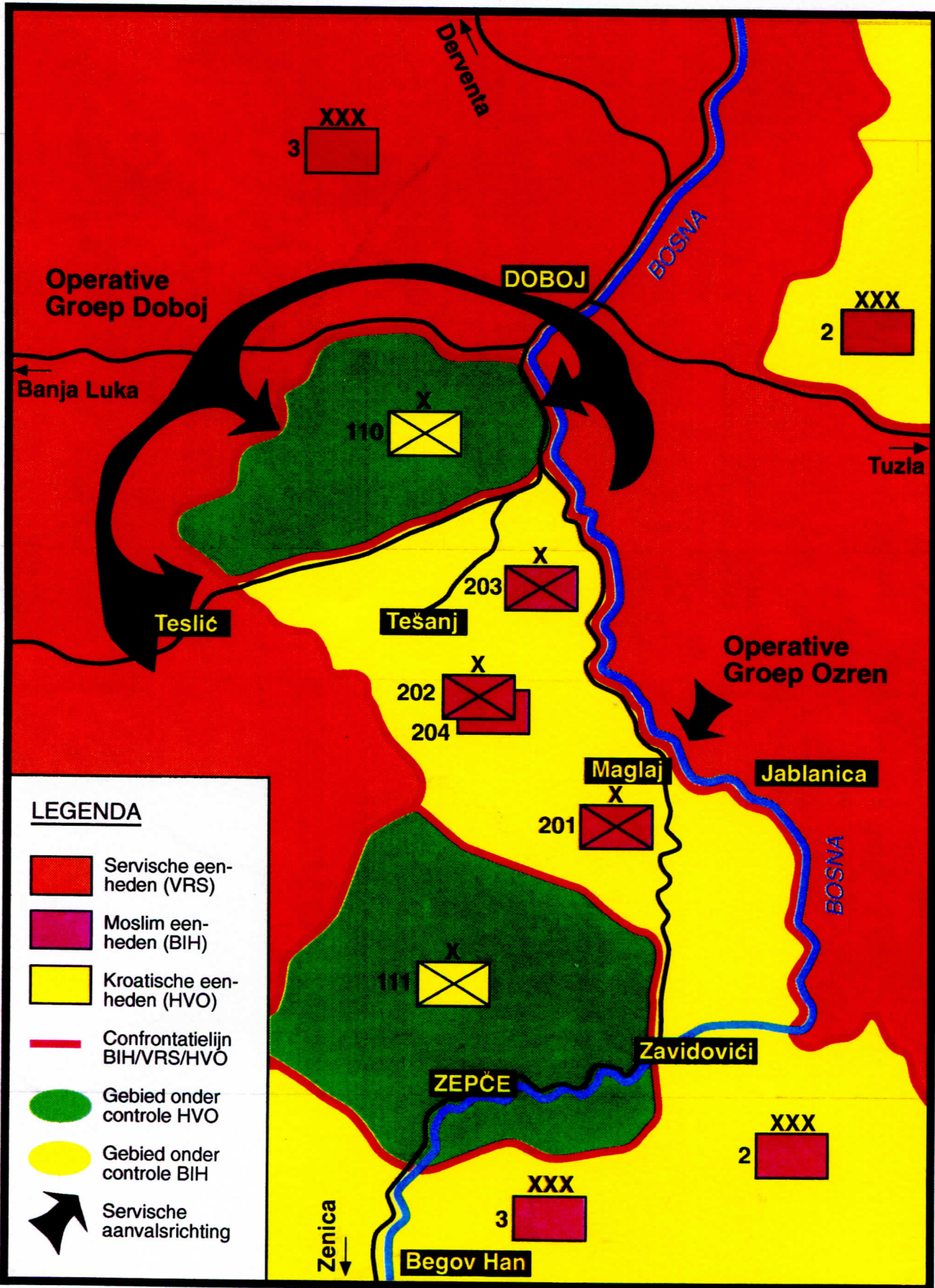
BOSNIE HERZEGOWINA militaire situatie

LEGENDA

- MOSLIMS
- KROATEN
- SERVIERS
- Veilige gebieden cfm VN resolutie 836
- Frontlijn
- Onder VN controle
- Posavina corridor
- Gebied door geen van de partijen gedomineerd
- Door de Serviërs gewenste corridor

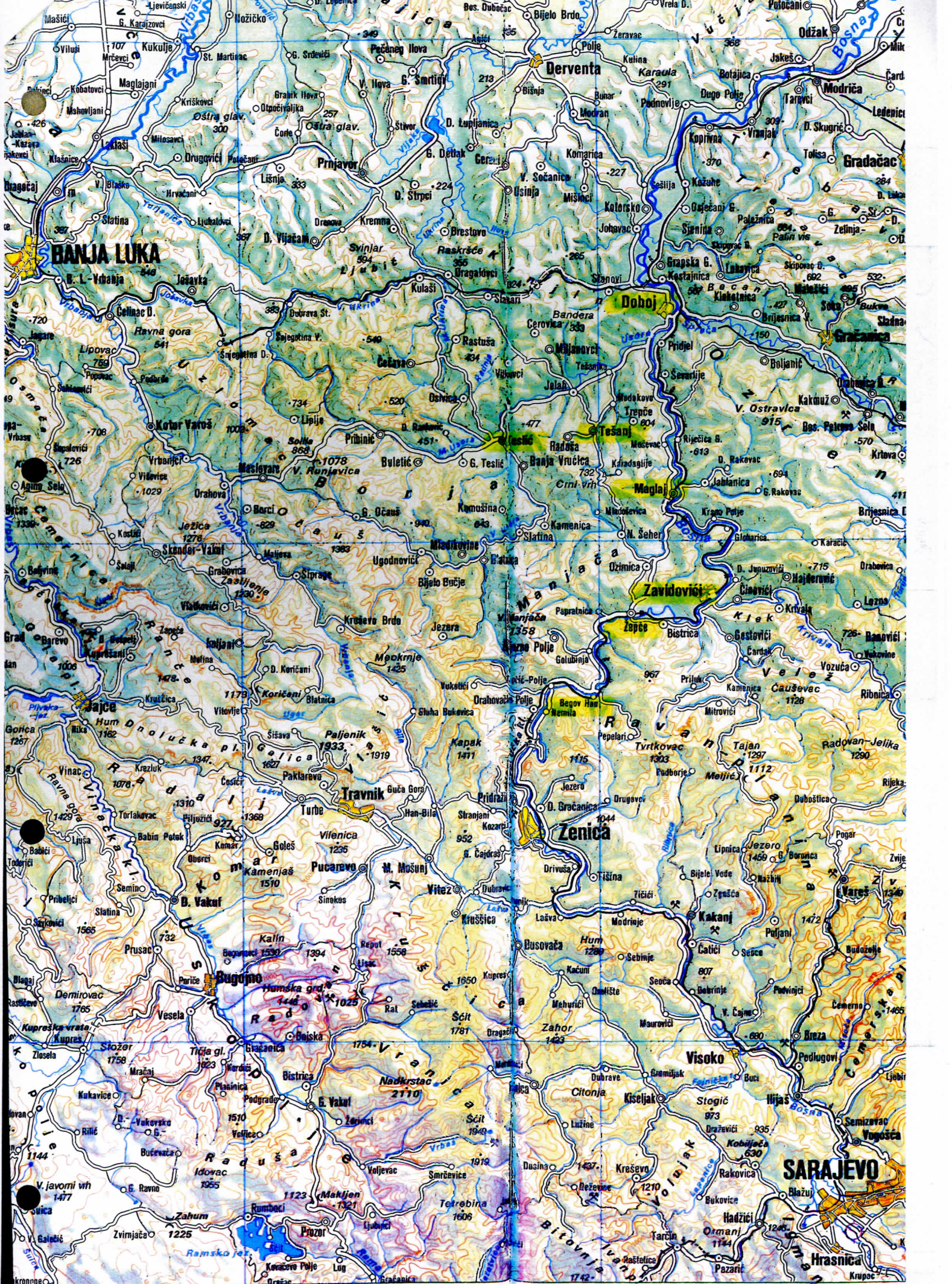
Stg CONFIDENTIEEL
 Militaire Situatie Maglaj-Tesanj

LEGENDA

- Servische eenheden (VRS)
- Moslim eenheden (BIH)
- Kroatische eenheden (HVO)
- Confrontatielijn BIH/VRS/HVO
- Gebied onder controle HVO
- Gebied onder controle BIH
- Servische aanvalsrichting

Mil. Sit. Maglaj-Tesanj

17°30' 1:500 000 18°00'

C

D

E